

Sygn. akt I PSK 91/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M.Z.

przeciwko [...] Krajowej Sieci Ratunkowej w Ł.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i porze nocnej, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, odszkodowanie z umowy o zakazie konkurencji, zobowiązanie do wydania świadectwa pracy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 8 czerwca 2021 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł.

z dnia 20 lutego 2020 r., sygn. akt VIII Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od pozwanej [...] Krajowej Sieci Ratunkowej w Ł. na rzecz powódki M. Z. 1.350 zł (jeden tysiąc i trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z 20 lutego 2020 r. oddalił apelację [...] Krajowej Sieci Ratunkowej w Ł. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z 1 lipca 2019 r., który uwzględnił powództwo M. Z. i ustalił, że była zatrudniona w [...] Krajowej Sieci Ratunkowej w Ł. na podstawie umowy o pracę od 15 listopada 2012 r. do 30 listopada 2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora,

zasądził powódce 4.860,88 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i porze nocnej, 3.620,07 zł tytułem ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, 7.274,43 zł tytułem odszkodowania z umowy o zakazie konkurencji oraz zobowiązał do wydania powódce świadectwa pracy stwierdzającego, że była zatrudniona w [...] Krajowej Sieci Ratunkowej w Ł. na podstawie umowy o pracę od 15 listopada 2012 r. do 30 listopada 2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora.

Pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Powódka wniosła o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pozwany nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Pozwanym jest ten, kogo pozywa powód. Uwzględnienie powództwa oznacza, że było zasadne w aspekcie podmiotowym i materialnym. W takiej sytuacji nie można stwierdzić naruszenia art. 194 § 1 k.p.c. w związku z art. 477 k.p.c.

Objęty skargą wyrok jest prawomocny i rozstrzyga, że powódka była zatrudniona jako pracownik przez pozwanego, zatem o tym nie decyduje funkcja społeczna w drugim Stowarzyszeniu.

Brak wcześniejszego powództwa i inne okoliczności, w tym wykształcenie powódki, ustępują, gdy występuje relacja właściwa dla stosunku pracy (art. 22 k.p.). Swoboda umów nie jest nieograniczona nawet na gruncie prawa cywilnego (art. 353¹ k.c.). Przepisów prawa cywilnego nie stosuje się, gdy występuje samodzielna regulacja prawa pracy (art. 2, art. 3, art. 22 k.p., art. 300 k.p.). Rozstrzygnięcie sądu pracy nie pomija wówczas kwestii woli stron (art. 11 k.p.).

Na etapie przedsądu wiążą ustalenia stanu faktycznego, na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c. ma odpowiednie zastosowanie). Granicę ustaleń stanu faktycznego w postępowaniu kasacyjnym wyznacza

dwuinstancyjne postępowanie przed sądem powszechnym. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Nie dokonuje się zatem ponownej oceny materiału dowodowego i samodzielnych ustaleń faktycznych. Traci więc na znaczeniu przywołanie we wniosku o przyjęcie skargi szeregu okoliczności faktycznych i domaganie się ponownej ich oceny.

Sąd powszechny ustalił i rozstrzygnął, że powódka była w stosunku pracy ze skarżącym. To właśnie stosunek pracy jest źródłem legitymacji materialnej i procesowej.

Przepisy prawa o stowarzyszeniach nie wyłączają prawa pracy. W sprawie nie ustalono działania społecznego, lecz pracę w reżimie stosunku pracy. Nie ma wówczas sprzeczności również z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Brak jest podstaw do stwierdzenia kwalifikowanego naruszenia przepisów o czasie pracy. W sprawie ustalono czas pracy powódki, który przekraczał normy czasu pracy i uzasadniał prawo do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i pracę w porze nocnej. Wedle ustaleń, powódkę obowiązywał grafik pracy, którą świadczyła w sposób ciągły, w stałych godzinach pracy i w stałym miejscu, pełniąc powtarzalne, dwunastogodzinne dyżury odgórnie wyznaczone (...). Wysokość dochodzonych przez powódkę roszczeń z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego z zakresu rachunkowości. Nie została podważona przez pozwanego pod względem metodycznym i merytorycznym. Przepisy o równoważnym czasie pracy dotyczą rozkładu czasu pracy, jednak nie niweczą samej zasady, czyli ustawowej normy czasu pracy i prawa do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Konsekwentnie nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 171 § 1 k.p., bowiem i tu o ekwiwalencie za niewykorzystany urlop wypoczynkowy decyduje nie tylko sama zasada takiego uprawnienia ze stosunku pracy (przesądzona) lecz fakty, czyli dni urlopu. Sprawa została dostatecznie wyjaśniona do rozstrzygnięcia również w tym zakresie, jak wskazano także z udziałem biegłego.

Skoro strony wiązała umowa o pracę, to rzeczywistą była również umowa o zakazie konkurencji, tak ze względu na formę i treść zobowiązania. Nie można stwierdzić jej nieważności ze względu na zarzut braku formy pisemnej (art. 101³ k.p.) wobec pisemnych oświadczeń powódki z 29 października 2012 r. i z 6 grudnia 2012 r., w których zobowiązała się nie podejmować współpracy z żadną firmą ochrony mienia przez okres 2 lat. Ustalono jednocześnie, że złożenie oświadczenia miało charakter obligatoryjny i warunkowało nawiązanie stosunku pracy, zatem powstało zobowiązanie także z woli zatrudniającego, czyli nawet gdy nie podpisał się na dokumencie zobowiązania. Przesłanką odszkodowania nie było wykazanie przez powódkę, iż nie podejmowała współpracy z żadną firmą ochrony mienia przez okres 2 lat. Wykazanie przeciwnego twierdzenia obciążało pozwanego. Nie ma tu podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w sferze faktycznej (podobnie jako przy ekwiwalencie za urlop).

Natomiast art. 328 § 2 k.p.c. dotyczy uzasadnienia wyroku sporządzanego po jego wydaniu i dlatego nie ma wpływu na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), niezależnie od tego, że przepis ten nie stanowi podstawy prawnej do podważania ustaleń stanu faktycznego i podstawy prawnej wyroku objętego skargą kasacyjną.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 5, § 9 ust. 1 pkt 2, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (wpz 29.098 zł – stawka minimalna 3.600 zł x 75% x 50%).